

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

21 april 2004

B5-0219/2004 }
B5-0220/2004 }
B5-0222/2004 }
B5-0223/2004 }
B5-0225/2004 } RC1

GEZAMENLIJKE ONTWERPRESOLUTIE

ingediend overeenkomstig artikel 37, lid 4 van het Reglement door

- María Antonia Avilés Perea, namens de PPE-DE-Fractie
- Helmut Kuhne, namens de PSE-Fractie
- Jan Mulder en Ole Sørensen, namens de ELDR-Fractie
- Bart Staes, namens de Verts/ALE-Fractie
- Freddy Blak en Jonas Sjöstedt, namens de GUE/NGL-Fractie
- Mogens N.J. Camre, namens de UEN-Fractie
- Jens-Peter Bonde, namens de EDD-Fractie
- Gianfranco Dell'Alba

ter vervanging van de ontwerpresoluties ingediend door de volgende fracties:

- Verts/ALE (B5-0219/2004),
- ELDR (B5-0220/2004),
- GUE/NGL (B5-0222/2004),
- PSE (B5-0223/2004),
- PPE-DE (B5-0225/2004),

over Eurostat

RC\533415NL.doc

PE 344.766}
PE 344.767}
PE 344.769}
PE 344.770}
PE 344.772} RC1

NL

NL

Resolutie van het Europees Parlement over Eurostat

Het Europees Parlement,

- gezien zijn verslag over de werkzaamheden van OLAF (verslag-Bösch) van 4 december 2003, zijn resolutie van 29 januari 2004 over de door de Commissie genomen maatregelen naar aanleiding van de opmerkingen vervat in de resolutie, gevoegd bij het besluit tot verlening van kwijting voor de tenuitvoerlegging van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2001 (Commissie) (A5-0004/2004) en zijn verslag over de kwijting 2002 aan de Commissie (verslag-Bayona) van 21 april 2004,
 - gezien het follow-upverslag van de Commissie over de kwijting 2001 (COM(2003) 651 - C5-0536/2003),
 - gelet op artikel 276 van het EG-Verdrag,
 - gelet op artikel 147 van het Financieel Reglement,
 - gelet op artikel 37, lid 4 van zijn Reglement,
- A. overwegende dat in zijn resolutie van april 2003 over de kwijting voor het begrotingsjaar 2001 een aantal problemen met het financieel beheer van Eurostat wordt belicht,
- B. overwegende dat dankzij het aandringen van het Parlement en verschillende berichten in de media in het voorjaar van 2003 de Commissie een intern onderzoek naar Eurostat heeft gestart, waarvan de resultaten op 8 juli bij het Parlement zijn ingediend, tezamen met een aantal noodmaatregelen, waaronder het opschorten van contracten en het op non-actief stellen van het hoger management, in afwachting van verder onderzoek,
- C. overwegende dat er drie parallelle onderzoeken zijn gestart door een interne werkgroep van de Commissie, de interne auditdienst en OLAF, en dat hun bevindingen eind 2003 bij het Parlement zijn ingediend,
- D. overwegende dat de heer Prodi voor het Parlement in december 2003 in het kader van het jaarlijkse debat over het wetgevingsprogramma van de Commissie een actieplan heeft gepresenteerd, dat in februari 2004 nader is gepreciseerd door commissaris Solbes,
- E. overwegende dat OLAF een aantal onderzoeken heeft afgerond naar specifieke aspecten van de zaak Eurostat en een aantal dossiers aan officieren van justitie in Luxemburg en Frankrijk heeft doen toekomen, terwijl een aantal andere zaken nog in behandeling is,
1. herinnert aan de conclusies en aanbevelingen in het verslag-Casaca van 29 januari 2004, voornamelijk betrekking hebbend op de follow-up van de kwestie Eurostat, en met name de positieve rol van klokkenluiders bij het onder de aandacht brengen van problemen, het bestaan van interne auditverslagen waarin onregelmatige financiële praktijken worden beschreven en de gebrekkige uitwisseling en behandeling van dergelijke informatie binnen en tussen afdelingen van de Commissie, ertoe leidend dat het probleem jarenlang niet is aangepakt;

2. spreekt zijn teleurstelling uit over het onbevredigende antwoord dat tot nog toe is ontvangen op de mondelinge vraag (O-0067/03) die in oktober 2000 werd ingediend en op het follow-up-verslag over de kwijting, en verzoekt de Commissie uiterlijk 31 juli 2004 een volledige en schriftelijke evaluatie voor te leggen van de precieze toedracht van het Eurostat-schandaal, met inbegrip van alle OLAF-verslagen, en hierbij met name aandacht te besteden aan de trage reactie van Commissieleden op de waarschuwingssignalen en de gebrekkige interne informatievoorziening bij de Commissie;
3. wenst de Interne Auditdienst van de Commissie en de Eurostat-IAC geluk met de kwaliteit en de degelijkheid van hun werkzaamheden; acht echter de extreem lange termijnen en de weerstand en de aarzeling bij de Commissie om deze vitale verslagen aan het Parlement toe te zenden, onaanvaardbaar; verzoekt de Commissie de volledige publicatie van deze documenten of althans van geanonimiseerde versies ervan te overwegen;
4. constateert dat bij Eurostat tussen 1999 en 2003 het Financieel Reglement werd overtreden en dat de leiding van Eurostat niet vastberaden op de rapporten van de Interne Auditdienst (IAS) heeft gereageerd en dat ook meerderen bij Eurostat niet op onomstotelijke wijze over geconstateerde misstanden zijn geïnformeerd; onderstreept dat, hoewel sommige wijzigingen van regels wenselijk zijn, het probleem niet was dat er geen goede regels waren maar dat de bestaande regels slecht werden toegepast;
5. verwelkomt in beginsel het actieplan van Eurostat voor 2004, alsmede het voorstel van de Commissie voor een nieuwe OLAF-verordening (10 januari 2004);
6. benadrukt dat de zaak de ernstige problemen met betrekking tot de werkmethodes van zowel de Commissie als OLAF heeft benadrukt; is van oordeel dat de Eurostat-affaire ernstige lacunes aan het licht heeft gebracht in de wijze waarop de interne controles bij de Commissie worden uitgevoerd, en dat het feit dat de Commissie niet met overtuigende antwoorden is gekomen de geloofwaardigheid van het gehele systeem schaadt;

Commissie

7. stelt vast dat de tot nog toe ontvangen rapporten over Eurostat hebben aangetoond:
 - dat zowel van de zijde van de voor Eurostat verantwoordelijke commissaris als van de kant van de commissaris verantwoordelijk voor de begrotingscontrole, een serieuze politieke reactie op de openbare verklaringen van OLAF over de onderzoeken naar Eurostat (juli 2002), achterwege bleef,
 - niemand overzicht had over alle bewijsstukken die gaandeweg werden verzameld,
 - de secretaris-generaal de weliswaar vage informatie van OLAF niet ter kennis bracht van de politieke gezagsdragers,
 - de kabinetten van Commissieleden de informatie die hun bereikte negeerden of hier verder niets mee deden;
8. erkent dat de problemen reeds vóór 1999 zijn begonnen, maar blijft op het standpunt staan dat de huidige Commissie niet snel genoeg actie heeft ondernomen om het probleem in kaart te brengen en op te lossen;
9. is van mening dat, ondanks de inspanningen van de Commissie om de betrekkingen tussen de commissarissen en de afdelingen te verbeteren, de Eurostat-affaire duidelijk heeft gemaakt

dat er onvoldoende transparantie en communicatie tussen de leiding van Eurostat en de sectoroverschrijdende afdelingen van de Commissie en tussen Eurostat en het verantwoordelijke lid van de Commissie bestond;

10. leidt hieruit af dat de mechanismen en methoden die de commissarissen in staat zouden hebben gesteld hun politieke verantwoordelijkheden te nemen in de strijd tegen fraude en wanbeheer, onvoldoende in aanmerking zijn genomen;
11. herinnert de commissarissen eraan dat zij verantwoordelijk zijn voor de misstappen van ambtenaren in hun diensten (Comité van onafhankelijke deskundigen, 1999, en de Gedragscode voor commissarissen, 1999); is van mening dat commissarissen niet ontheven kunnen worden van hun verantwoordelijkheid omdat zij onvoldoende informatie hebben ontvangen;
12. betreurt het uitblijven van voorstellen voor structurele veranderingen van de betrekkingen tussen de leden van de Commissie en de directeuren-generaal, en acht het van vitaal belang dat de leidende rol van de leden van de Commissie en hun politieke verantwoordelijkheid duidelijker geformuleerd worden; stelt vast dat de voorstellen uit het voortgangsverslag van de Commissie over de in het kader van het Witboek van maart 2000 over de administratieve hervorming aangenomen maatregelen, wat dit betreft niet ver genoeg gaan,
13. wijst in het bijzonder op het probleem van de politieke verantwoordelijkheid op het gebied van financieel beheer en management dat zich hierdoor aftekent, alsmede op de tekortkomingen op het gebied van controle in sommige afdelingen; verzoekt de Commissie voorstellen in te dienen tot wijziging van de gedragscode voor commissarissen, en tot structurele wijzigingen van hun betrekkingen met de directoraten-generaal en wel zo dat de politieke verantwoordelijkheid van commissarissen voor hun departementen serieus inhoud wordt gegeven; acht het van essentieel belang dat de voorzitter van de Commissie maatregelen tot zijn/haar beschikking worden gesteld om ervoor te zorgen dat de discipline van de gedragscode kan worden opgelegd;
14. wenst dat een lid van het College de verantwoordelijkheid op zich neemt, zoals ook in het verleden is gebeurd, voor het coördineren van de strijd tegen fraude en wanbeheer, en hierbij de specifieke verantwoordelijkheid krijgt voor o.a.:
 - de contacten met de Dienst Interne audit,
 - het onderzoek naar, het beoordelen van het toezicht op de follow-up van alle interne auditverslagen die door de auditinstanties van de directoraten-generaal worden opgesteld, alsmede evaluatieverslagen over het beheer van programma's,
 - het Comité follow-up audit,
 - de betrekkingen met OLAF,
 - de betrekkingen met de Europese Rekenkamer,
 - de contacten met andere commissarissen voor wat betreft hun werk op het gebied van begrotingscontrole;
15. is van mening dat elk individueel lid van de Commissie verantwoordelijkheid draagt voor de diensten die onder zijn verantwoordelijkheid opereren, en ervoor moet zorgen dat hun doelstellingen zijn verwezenlijkt op basis van volledige inachtneming van de beginselen van een goed financieel beheer; dringt erop aan dat alle commissarissen binnen de directoraten-

RC\533415NL.doc

PE 344.766}
PE 344.767}
PE 344.769}
PE 344.770}
PE 344.772} RC1

generaal waarvoor zij verantwoordelijk zijn, prioriteit toekennen aan de strijd tegen fraude en wanbeheer; is voornemens tijdens de hoorzittingen met kandidaat-commissarissen hun bereidheid om deze strijd te voeren te laten meewegen;

16. pleit er derhalve voor in alle particuliere kabinetten van commissarissen een adviseur aan te stellen die, naast andere taken, de specifieke verantwoordelijkheid krijgt om zijn/haar commissaris te adviseren over met begrotingscontrole verband houdende kwesties binnen de DG's waarvoor de commissaris verantwoordelijk is, en om de contacten te onderhouden met het kabinet van de commissaris die verantwoordelijk is voor begrotingscontrole;
17. verklaart nogmaals van mening te zijn dat commissarissen een directere en proactievere rol moeten spelen bij het toezicht op de werkzaamheden van hun afdelingen en het nemen van verantwoordelijkheid voor zowel fouten als successen; is daarom voornemens de toekomstige Commissie te vragen verantwoording af te leggen voor zowel haar nalatigheden als haar daden;

Interne procedures

18. herinnert eraan dat de administratieve hervorming een van de belangrijkste doelstellingen van de huidige Commissie was, dat het Witboek "Hervorming van de Commissie" werd goedgekeurd op 1 maart 2000, en dat de Commissie zich heeft vastgelegd op een ambitieus programma ter versterking van onafhankelijkheid, controleerbaarheid, doelmatigheid, transparantie en de hoogste normen op het gebied van verantwoordelijkheid; stelt vast dat:
 - een groot aantal zeer noodzakelijke en belangrijke stappen in de goede richting zijn gedaan, en
 - er nog steeds sprake is van potentiële belemmeringen voor de hervorming, die moeten worden aangepakt;
19. herinnert eraan dat in het kader van de hervorming grote nadruk is gelegd op decentralisatie van de financiële controle; is van mening dat op grond hiervan sprake is van een dringende noodzaak om meer passende en controleerbare vormen te ontwikkelen van toezicht door het centrale management op de controlesystemen die binnen afzonderlijke afdelingen opereren;
20. is van mening dat uit de zaak-Eurostat naar voren is gekomen dat de betrekkingen tussen deze verschillende actoren en tussen de afzonderlijke leden van de Commissie en het college van commissarissen opnieuw moeten worden bekeken, evenals het functioneren van de verantwoordingsketen, teneinde vooruitgang te boeken, niet alleen op het gebied van financieel beheer, maar ook in de bestuursstructuur van de Commissie;
21. pleit ervoor dat de door de directoraten-generaal op te stellen jaarverslagen inzake de werkzaamheden hun verantwoordelijkheid als ordonnateur weerspiegelen zoals bepaald in het Financieel Reglement; pleit ervoor om in het beknopt verslag alle belangrijke aspecten van de diverse jaarverslagen inzake de werkzaamheden/betrouwbaarheidsverklaringen op te nemen;
22. handhaaft als zijn standpunt dat met betrekking tot de kanalen die gebruikt worden voor de verspreiding van vragen van leden van de Commissie en de door de afdelingen te verstrekken antwoorden, deze antwoorden (ingeval deze op gevoelig geachte onderwerpen betrekking hebben) steeds dienen te worden toegezonden door de directeur-generaal aan het betrokken

lid van de Commissie zelf en niet slechts aan zijn kabinetschef;

23. betreurt de voormalige praktijk van Eurostat en het Publicatiebureau om financiële enveloppen te creëren; verzoekt de Commissie met spoed op te treden en een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid dat andere afdelingen van de Commissie soortgelijke praktijken hebben toegepast en passende maatregelen te nemen om de waarheid over de werkelijke omvang van het systeem en het uiteindelijke gebruik van de gelden in deze financiële enveloppen bekend te maken;

Vooruitgang bij Eurostat

24. neemt kennis van de tot nu toe genomen maatregelen ter verbetering van de situatie in deze afdeling van de Commissie en is met name ingenomen met
- de volledige herziening van alle bestaande contracten met en subsidies aan externe organisaties en de opzegging van alle automatische contractverlengingen,
 - de volledige herziening van de bestaande betrekkingen tussen Eurostat en de nationale bureaus voor de statistiek, met inbegrip van subsidies die gedurende een aantal jaren niet deugdelijk geanalyseerd zijn,
 - een drastische vermindering van het aantal publicaties,
 - het internaliseringsbeleid, wat inhoudt dat de statistische werkzaamheden weer intern zullen worden uitgevoerd, zoals wordt aanbevolen in Eurostat-IAC-verslagen en waar door het Parlement om verzocht is in bovengenoemde resolutie over de kwijting 2001;
 - de openbare publicatie van statistieken op de internetsite,
 - verbeterde opleidingen op het gebied van financieel beheer;
25. is van mening dat er een onafhankelijk onderzoek naar de nieuwe administratieve en managementstructuur van Eurostat dient plaats te vinden, wanneer OLAF zijn onderzoek heeft afgerond en vooral dat er nog tijdens de huidige ambtsperiode van de Commissie een vervolgerslag wordt opgesteld, waarin wordt geanalyseerd of eerdere aanbevelingen van de IAS en de Eurostat-IAC zijn nagekomen;
26. is van mening dat, in het geval van Eurostat, er sprake was van een te grote mate van afhankelijkheid van externe bureaus; verwelkomt in dit verband de belofte om de meeste van de taken van Eurostat te internaliseren en de aard van alle contracten tussen externe consultants en Eurostat opnieuw onder de loep te nemen;
27. dringt er bovendien bij de Commissie op aan om aandacht te schenken aan de situatie van de kleine onderaannemende bedrijven die per ongeluk bij de kwestie betrokken zijn geraakt;

Financieel Reglement

28. roept de Commissie op om hetzij via een herziening van de uitvoeringsbepalingen, hetzij via specifieke wetgevings- en/of procedurele maatregelen iets te doen aan de onvolkomenheden die in het nieuwe Financieel Reglement zijn vastgesteld, die de communautaire begroting aan het risico van fraude kunnen blootstellen; beveelt aan dat dergelijke maatregelen worden overwogen in combinatie met de aanstaande herziening van de OLAF-verordening;

OLAF

29. benadrukt het belang van een volwaardig functionerend en onafhankelijk antifraude-orgaan voor de uitvoering van gecompliceerde en gevoelige onderzoeken; herhaalt zijn standpunt dat OLAF institutioneel onafhankelijk moet zijn van de Commissie en onder toezicht moet staan van een orgaan dat moet zorgen voor een deugdelijk juridisch toezicht op zijn werkzaamheden, ter waarborging van de vertrouwelijkheid en de bescherming van degenen die het onderwerp zijn van onderzoeken;
30. wijst er met klem op dat de secretaris-generaal van de Commissie rechtstreeks het voor het betrokken directoraat-generaal verantwoordelijke lid van de Commissie inlicht over alle interne onderzoeken waarvan hij kennis genomen heeft via OLAF, zelfs indien de verstrekte informatie beperkt is; het Commissielid dient zich ertoe te verbinden geen aan hem/haar toevertrouwde vertrouwelijke informatie buiten het college van leden van de Commissie openbaar te maken;

Interinstitutionele lichamen

31. is van mening dat, zoals ook uit de zaak van het Publicatiebureau blijkt, het bijzonder moeilijk is om in internationale lichamen duidelijk politieke verantwoordelijkheden te definiëren; verzoekt derhalve de instellingen de wettelijke bepalingen inzake de bestaande interinstitutionele lichamen opnieuw te onderzoeken, zonder echter het beginsel van institutionele samenwerking aan te tasten;

Toekomstige actie

32. beseft dat de kwestie Eurostat de publieke waardering voor de administratieve hervorming van de Commissie ernstige schade heeft toegebracht; erkent niettemin dat alle specifieke acties van het Witboek van maart 2000 zijn goedgekeurd; dringt er bij de Commissie op aan te zorgen voor een volledige en grondige tenuitvoerlegging hiervan in al haar diensten, agentschappen en satellietorganen, zodat gevallen als de zaak Eurostat zich nooit meer zullen voordoen;
33. is voornemens een grondig onderzoek in te stellen naar alle verslagen over het Eurostat-onderzoek die door OLAF zijn toegezegd en waarom herhaaldelijk door het Parlement is gevraagd, het laatst in zijn resolutie van 17 december 2003, waarin het OLAF verzocht "om zijn eindverslagen zo spoedig mogelijk, en uiterlijk 15 januari aan het Parlement te doen toekomen"; wijst erop dat het deze verslagen tot dusverre nog niet heeft ontvangen; herhaalt zijn voornemen om de vinger aan de pols te houden met betrekking tot toekomstige ontwikkelingen in het lopende Eurostat-onderzoek en eventuele juridische acties, met het oog op het indienen van voorstellen voor eventueel noodzakelijke verdere hervormingen;
34. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad en de Rekenkamer.